

ДОПЪЛНИТЕЛНО ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ

Допълнителното задължително пенсионно осигуряване у нас е изградено на капиталов принцип. Част от осигурителните вноски за пенсии се пренасочват от разходно-покрив-

ната система към индивидуална партия в предварително избран от осигуреното лице частен пенсионен фонд. В рамките на допълнителното задължително пенсионно осигуряване има два вида пенсионни фондове - универсални и професионални. От началото на 2000 г. за всички работещи при условията на първа и втора категория труд част от осигурителните вноски се пренасочват към избран от работещите професионален пенсионен фонд. По аналогичен начин от началото на 2002 г. част от вноските на лицата, родени след 31.12.1959 г., се разпределят в универсални пенсионни фондове¹. Пенсионните фондове се създават и управляват от пенсионно-осигурителни дружества.

Задължителното допълнително пенсионно осигуряване е нова област в социалната практика в България. Това предопределя и факта, че все още в рамките на НСИ не се събира и публикува достатъчна по обем и съдържание информация за дейността на универсалните и професионалните пенсионни фондове. В НСИ пенсионните фондове и пенсионноосигурителните дружества подават годишни отчети - отчет за приходите и разходите и баланс. Но тук трябва да се отбележи, че поради очакваната нарастваща роля на частните пенсионни фондове и задължителния им характер не е достатъчно да се събират и публикуват данни, получени само въз основа на счетоводни документи.

Държавната институция, отговорна за надзора и контрола върху дейността на пенсионните фондове, е Комисията за финансов надзор, управление "Осигурителен надзор". Надзорните и контролните функции на управление "Осигурителен надзор" (УОН) предопределят събирането от страна на тази институция на регулярна и богата по съдържание статистическа информация за дейността на пенсионните фондове и пенсионноосигурителните дружества. Последните предоставят в УОН с различна периодичност документи, справки и отчети, на основата на които Комисията за финансов надзор осъществява текущ общ и финансов контрол и публикува данни за дейността на пенсионните фондове в бюлетините и годишниците на комисията. Според съдържанието си справките и отчетите могат да бъдат разграничени в следните направления:

¹ За 2004 г. 3% от осигуровките ще се внасят в универсалните пенсионни фондове. Вноските в професионалните фондове са 12% за първа категория труд и 7% - за втора.